

Gran Teatre del Liceu 2017-18. Una temporada tradicional

Un ballo in maschera. © Patrice Nin

La temporada 2017-18 del Gran Teatre del Liceu llueix com a principal reclam la presència de grans veus que, com és el cas de Jonas Kaufmann, situaran durant uns dies el teatre de La Rambla a la primera línia del panorama internacional. Un predomini de l'òpera italiana recorda l'afinitat històrica d'aquest teatre pels instruments canors en detriment de les grans produccions i els títols més contemporanis.

Per Mercedes Conde Pons

Històricament, el Gran Teatre del Liceu ha estat sempre un teatre de grans veus. Per aquí han passat els millors cantants de la història, des de Renata Tebaldi a Mario Del Monaco, passant per Kristen Flagstad, Gertrude Grob-Prandl i Maria Callas o Enrico Caruso, encara que aquests dos últims no visquessin precisament un triomf en el seu pas pel coliseu de La Rambla. Més tard va venir l'època daurada de l'òpera a Espanya, amb veus inigualables com les de Victoria de los Ángeles, Montserrat Caballé, Jaume Aragall, Josep Carreras, Plácido Domingo, Alfredo Kraus, Joan Pons, per esmentar només uns quants noms.

Els nous temps van portar també aires nous al món de l'òpera, i la primacia dels directors d'escena va convertir l'òpera en el gran espectacle teatral-musical -tot i que no sempre amb èxit- que Richard Wagner va somniar. Però Barcelona, i el Gran Teatre del Liceu, sempre ha estat un teatre de grans veus; és a dir, un teatre que ha estimat, valorat i desitjat les grans veus. Quan els números manen i cal prioritzar, mantenir l'equilibri entre la programació de grans títols -els que requereixen grans inversions escèniques- i la contractació de grans veus esdevé una empresa difícil.

En aquesta situació, i quan el Gran Teatre del Liceu acumula un deute financer de 15 milions d'euros, la Directiva del Liceu liderada per Roger Guasch, i en l'apartat artístic per Christina Scheppelmann, ha presentat una temporada en què predomina la presència de grans veus i de repertori italià, amb un total de 13 títols, 4 en versió de concert, a més de 4 espectacles de dansa i un total de 9 concerts. L'estratègia? Omplir el Teatre i salvaguardar els comptes, tot minimitzant els riscos artístics.

Una temporada d'estrelles

Iréne Theorin. © Chris Gloag

Tres dels grans tenors del moment protagonitzaran alguns dels títols més atractius de la temporada: Jonas Kaufmann oferirà tres funcions d'*Andréa Chenier*; Piotr Beczala serà Riccardo en *Un ballo in maschera* i Gregory Kunde actuarà per partida doble, com a Des Grieux a *Manon Lescaut* de Puccini i com a *Poliuto* en l'òpera de Donizetti, aquesta en versió de concert.

La temporada, la inaugura *Un ballo in maschera* de Verdi amb un doble elenc molt equilibrat, en què brillen amb llum pròpia els perfils del càsting liderat pel tenor polonès Piotr Beczala, que sembla consagrar-se a l'Olimp tenoril del Liceu, seguit per Dmitri Hvorostovsky, Ekaterina Metlova, Dolora Zajick i Elena Sancho Pereg. Direcció musical de Renato Palumbo i escènica de Vicent Boussard amb vestuari de Christian Lacroix.

El *Tristan und Isolde* de Wagner podria ser una de les fites de la temporada. Amb les veus de l'adorada Iréne Theorin com a Isolde, i el Tristany d'Stefan Vinke, aquesta òpera es presenta de nou al Liceu amb una proposta escènica per fi interessant, la que Àlex Ollé -trionfador amb *Quartett* de Francesconi- va fer per a l'Opéra de Lió. No menys importants en el previsible èxit de la proposta són les veus d'Albert Dohmen com a rei Marke i Sarah Connolly com a Brangäne, amb direcció musical de Josep Pons, que torna a Wagner després del seu *Capvespre dels déus* la temporada passada.

Il viaggio a Reims. © Javier del Real

Un altre encert és la programació de l'òpera *Il viaggio a Reims* de Rossini, a mode de preprojecte d'*opera studio*, amb cantants seleccionats en audicions prèvies. La producció d'Emilio Sagi per al Teatro Real i el Rossini Opera Festival (Pesaro) serà un bon homenatge al recentment traspassat Alberto Zedda. Tanmateix, què se n'ha fet de la preciosa producció que Sergi Belbel va signar per al Gran Teatre del Liceu i que no s'ha tornat a presentar?

Jonas Kaufmann. © Julian Hargreave/Sony Music

Sens dubte, el títol que més excitació provoca ara per ara és l'*Andrea Chénier* de Giordano i les tres funcions anunciades amb Jonas Kaufmann, que cantarà acompanyat d'un elenc de primeríssim nivell: Sondra Radvanovsky, Carlos Álvarez i Anna Tomowa-Sintow en l'emotiu paper de Madelon. Producció preciosista de David McVicar per a la Royal Opera House de Londres i direcció musical d'un veterà, Pinchas Steinberg.

I l'altre principal atractiu de la temporada és l'estrena al Liceu d'*El dimoni* d'Anton Rubinstein, òpera estrenada el 1875 que encara no s'ha vist mai a Barcelona. L'òpera és coproducció del Liceu amb l'Helikon Opera de Moscou, l'Staats theater de Nuremberg i l'Òpera Nacional de Bordeus, amb direcció escènica de Dmitry Bertman i musical de Mikhail Tatarnikov. Naturalment, la veu més atractiva sobre el paper és la del baix baríton Dmitri Hvorostovsky, però també la del baix Alexander Zymbalyuk.

Roméo et Juliette de Charles Gounod permetrà descobrir veus com les d'Aida Garifullina, un talent en ebullició, acompanyada de Saimir Pirgu i veus del país: David Alegret, Gabriel Bermúdez, Beñat Egiarte, Isaac Galán i Stefano Palatchi. Encapçalat per dos grans tàndems vocals, Gregory Kunde-Ludmyla Monastyrskaya i Jorge de León-Maria Piscitelli, la *Manon Lescaut* de Puccini promet emocions a flor de pell en una coproducció del Liceu amb el San Carlo de Nàpols i el Palau de les Arts Reina Sofia de València dirigida per Davide Livermore i, en el pla musical, per Emmanuele Villaume.

El Ballet del Grand Théâtre de Ginebra, en *Romeu i Julieta*. © Magali Dougados

En l'apartat de ballet, visitaran el Liceu el Ballet del Grand Théâtre de Ginebra fent *Romeu i Julieta* de Prokófiev; l'Eifman Ballet oferint *Anna Karenina* de Lev Tolstoi amb música de P. I. Txaiovski; els Ballets de Montecarlo amb el seu programa *Le Songe*, inspirat en *El somni d'una nit d'estiu* de Shakespeare, mentre que IT Dansa, jove companyia de l'Institut del Teatre actuarà al Teatre-Auditori de Sant Cugat.

Josep Bros celebrarà amb un recital el 25è aniversari del seu debut al teatre de La Rambla i Plácido Domingo tornarà, en concert, interpretant sarsuela. El memorial Pau Casals tindrà com a peça central *Un rèquiem alemany* de Brahms amb José Antonio López i Mojca Erdmann i direcció de Josep Pons, que dirigirà també dos programes amb poemes simfònics i les *Quatre últimes cançons* de Richard Strauss.

Ancorats al segle XIX

Sondra Radvanovsky cantarà en la versió de concert de *Poliuto* de Donizetti. © Andrew Eccles

A la part inferior de la balança apareixen els compositors que no formaran part de la propera temporada del Gran Teatre del Liceu. Si de Donizetti podem escoltar fins a tres títols (*L'elisir d'amore*, novament la reaprofitada producció de Mario Gas, gairebé tant com l'*Aida* de Mestres Cabanes; *Poliuto* i *La favorite*), no passaran pel Liceu ni Mozart, ni Strauss, ni Janáček, ni Britten... En resum, cap obra del segle XX o XXI i, per tant, cap estrena contemporània.

Quatre títols en versió de concert són molts. Això sí, William Christie farà el seu debut al Liceu amb Les Arts Florissants portant una versió concertant d'*Ariodante* de Händel, òpera que es va estrenar al Liceu el 2006, i Jean-Christophe Spinosi i l'Ensemble Matheus portaran també en versió de concert l'òpera de Monteverdi *L'incoronazione di Poppea*, per homenatjar el "creador" del gènere operístic en el 450è aniversari del seu naixement. Així es completa la trilogia conservada del compositor cremonès que va començar L'Auditori amb *L'Orfeo* conduït per Rinaldo Alessandrini, que continua el Palau amb *Il ritorno d'Ulisse in patria* amb direcció de John Eliot Gardiner aquest mes de maig i que clourà al desembre el Liceu. Aquest Monteverdi vindrà servit per grans veus: Veronica Cangemi, Maite Beaumont, Sabina Puértolas, David DQ Lee i Cyril Auvity.

També en versió de concert serà el *Poliuto* de Donizetti, òpera que no es representa al Liceu des del 1975 i que només té sentit si es tenen veus excepcionals adequades al repertori com són les de Gregory Kunde, Sondra Radvanovsky i Luca Salsi. Daniele Callegari en serà el director musical. I finalment, *Attila* de Verdi compta amb el principal atractiu del baix Ildar Abdrazakov com a protagonista.

En aquest firmament d'estrelles que presenta el Liceu en la seva temporada 2017-18 planen, però, alguns dubtes raonables si es jutja per les circumstàncies que envolten els seus protagonistes. Jonas Kaufmann està reduint la seva activitat i no són poques les cancel·lacions que darrerament ha protagonitzat. Dmitri Hvorostovsky, que públicament va reconèixer tenir un tumor cerebral, va anunciar fa uns mesos que deixaria de cantar òperes i es limitaria a cantar recitals i concerts per centrar-se en la seva recuperació física. Esperem que els cantants mantinguin el compromís i honorin un Teatre que té en la seva història el respecte dels més grans cantants de tots els temps.